

15.10.2024

COMUNICARE CĂTRE MEMBRI

Subiect: **Petiția nr 1400/2023 adresată de Christian Rosario Sortino, de cetățenie italiană, privind opunerea la construirea unei instalații de regazeificare în apropiere de Savona, Italia**

Petiția nr. 0259/2024, adresată de S. C., de cetățenie italiană, în numele asociației „Il Sogno di Daisy”, privind presupusele încălcări ale procedurii de autorizare a mutării unei nave de regazeificare de la Piombino la Vado Ligure, Italia

1. Rezumatele petițiilor

Petiția nr. 1400/2023

Petiționara este îngrijorată din cauza instalației de regazeificare care urmează să fie instalată în Vado Ligure. Întrucât instalația s-ar afla la mai puțin de 2 km de Savona, ea se teme că din cauza curenților ar putea fi poluate zonele protejate învecinate și ar putea fi afectată o stațiune de pe litoral dens populată.

Petiția nr. 0259/2024

Petiționara își exprimă îngrijorarea cu privire la presupusele încălcări ale reglementărilor UE de către legislația italiană care reglementează procesul de autorizare de mediu pentru proiectele de gazeificare. Potrivit petiționarei, articolul 5 alineatul (3) și alineatul (4) din Legea nr. 91/2022 stabilește o categorie largă de proiecte, care sunt exceptate de la evaluarea impactului asupra mediului (EIM), contrar evaluării de la caz la caz prevăzute de directiva 2011/92/UE. În plus, petiționara se plânge că legislația națională abordează în mod inadecvat principiul DNHS în proiectele de gazeificare, și nu respectă articolul 3 și anexa IV la directiva 2011/92/UE și directiva 2014/94/UE privind investițiile publice și protecția mediului. Petiționara consideră că stația de regazeificare plutitoare din Vado Ligure încalcă standardele de siguranță prevăzute în directiva Seveso III. Potrivit petiționarei, reglementările tehnice (specificate în anexa C la

decretul legislativ 105/2015 și UNI EN ISO 20257-1: 2020 și 20257-2: 2021) nu au fost evaluate în documentația furnizată de Snam (administratorul infrastructurii). În plus, au lipsit identificarea evenimentelor NaTech („Natural Hazard Triggering Technological Disasters” - „Riscuri naturale care declanșează dezastre tehnologice”) și planificarea adecvată pentru incidente naturale. În ceea ce privește amplasarea proiectului, nu a existat nicio evaluare a criteriilor de amplasare a infrastructurii de gaz natural lichefiat (GNL), care este prevăzută în anexa III la decretul legislativ nr. 257/2016 și în articolele 3 și 5 din directiva 2014/94/UE. În plus, astfel cum a subliniat petiționara, nu a fost efectuată o evaluare cuprinzătoare a siguranței având în vedere contextul teritorial general, iar noile dispoziții ale directivei naționale a ministrului protecției civile și politicilor maritime din 7 decembrie 2022 nu au fost luate în considerare. Potrivit petiționarei, toate aceste deficiențe constituie încălcări ale directivelor Seveso III și 2011/92/UE. În plus, petiția afirmă că Snam a efectuat doar o verificare și nu o evaluare completă a impactului asupra mediului, astfel cum se prevede la articolul 3 alineatul (6) din directiva 2014/94/UE, încălcând astfel directiva privind habitatele. Petiționara susține, de asemenea, că orientările prezentate în recenta comunicare a Comisiei Europene (2021/C437/01) nu au fost respectate și că prezența siturilor protejate din punctul de vedere al biodiversității în apropierea stației de regazeificare nu a fost luată în considerare. În plus, petiționara observă că achiziționarea de către Snam a stației de regazeificare din Ravenna prezintă un risc de fragmentare potențială a proiectului, contrar directivei 2011/92/UE și jurisprudenței CJUE (C-2/07). În cele din urmă, petiționara susține că comunitățile locale nu au fost consultate în timpul punerii în aplicare a proiectului, încălcând astfel articolul 3 alineatul (3) din directiva 2014/94/UE.

2. Admisibilitate

Petiția nr. 1400/2023

Declarată admisibilă la 27 martie 2024. Comisia a fost invitată să furnizeze informații [articolul 227 alineatul (5) din Regulamentul de procedură – noul articol 233 alineatul (5) din Regulamentul de procedură].

Petiția nr. 0259/2024

Declarată admisibilă la 22 martie 2024. Comisia a fost invitată să furnizeze informații [articolul 227 alineatul (5) din Regulamentul de procedură – noul articol 233 alineatul (5) din Regulamentul de procedură].

3. Răspunsul Comisiei, primit la 15 octombrie 2024

Petițiile nr. 1400/2023 și 0259/2024

Această petiție se referă la proiectul de mutare a unei unități plutitoare de regazeificare de la Piombino la Vado Ligure. Petiționara aduce în discuție numeroase aspecte, iar răspunsul Comisiei se concentrează asupra acuzațiilor de încălcare a legislației UE.

1. În primul rând, petiționara susține că Decretul-lege italian nr. 50/2022 exclude aplicarea dispozițiilor Directivei EIM (evaluarea impactului asupra mediului)¹ în cazul unităților de

---

¹ Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, (JO L 026, 28.1.2012, p. 1), astfel cum a fost modificată de Directiva 2014/52/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014, (JO L 124,

regazeificare. Petiționara consideră că Decretul-lege nr. 50/2022 contrazice Comunicarea 386/05 2019/C² a Comisiei, care prevede că derogările de la procedura EIM se aplică de la caz la caz și nu unei întregi categorii de proiecte. În primul rând, această afirmație se suprapune cu petiția nr. 30/2023, iar Comisia sugerează ca ambele petiții să fie tratate în comun. Comisia observă că instalațiile de regazeificare intră în domeniul de aplicare al Directivei EIM.³ Până în prezent, Comisia a primit două notificări din partea Italiei cu privire la exceptările EIM pentru unitățile de regazeificare, justificate de la caz la caz. În orice caz, proiectul de mutare a navei de regazeificare de la Piombino la Vado Ligure face în prezent obiectul unei evaluări a impactului asupra mediului. Prin urmare, scutirea nu a fost invocată în contextul proiectului în cauză.

2. În al doilea rând, petiționara explică faptul că terminalul portuar va fi echipat pentru a efectua operațiuni de buncherare de la navă la navă. El consideră că actuala evaluare a impactului asupra mediului nu a luat în considerare aceste aspecte, creând riscul ca operatorul să divizeze proiectul pentru a eluda anumite dispoziții ale Directivei EIM. Potrivit informațiilor trimise de petiționară, proiectul de echipare a terminalului portului pentru a efectua operațiuni de buncherare de la navă la navă se află încă în etapa de discuție preliminară. În orice caz, autorităților naționale competente revine sarcina de a stabili dacă eventualele lucrări la terminalul portului ar constitui un proiect nou sau o modificare a proiectului care face în prezent obiectul unei evaluări a impactului asupra mediului.

3. În continuare, petiționara explică faptul că necesitatea de a efectua o VINCA (evaluare corespunzătoare) a fost exclusă pentru 8 situri Natura 2000 de către autoritățile competente în etapa de examinare. În plus, necesitatea de a efectua o verificare VINCA pentru zona marină a sanctuarului cetaceelor a fost exclusă de autoritățile italiene, deoarece acest sit nu a fost încă propus Comisiei pentru a face parte din rețeaua Natura 2000. În conformitate cu articolul 6 alineatul (3) din Directiva privind habitatele⁴ statele membre trebuie să asigure că orice plan sau proiect care ar putea avea un efect important asupra unui sit Natura 2000 să facă obiectul unei evaluări adecvate a implicațiilor pentru sit, în funcție de obiectivele de conservare ale sitului⁵. Italia a transpus dispozițiile menționate mai sus în legislația sa⁶ și a adoptat orientări naționale⁷ pentru a îmbunătăți aplicarea lor în toate regiunile sale. Este responsabilitatea autorităților naționale competente să se asigure că planurile sau proiectele care ar putea avea efecte semnificative asupra siturilor Natura 2000 fac obiectul unei evaluări. Comisia nu deține informații cu privire la neaplicarea acestor orientări în cazul examinării celor opt situri menționate de petiționară.

25.4.2014, p. 1-18).

² Document de orientare privind aplicarea derogărilor în temeiul Directivei privind evaluarea impactului asupra mediului (Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2014/52/UE) – articolul 1 alineatul (3), articolul 2 alineatul (4) și articolul 2 alineatul (5) (2019/C 386/05).

³ Acestea intră fie sub incidența anexei I punctul 21 (instalații de depozitare de peste 200 000 tone), fie a anexei II punctul 3 litera (c) (depozitarea la suprafață a gazelor naturale).

⁴ Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, (JO L 206, 22.7.1992).

⁵ http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm.

⁶ <https://www.mase.gov.it/pagina/la-valutazione-di-incidenza-vinca#:~:text=Si%20tratta%20del%20processo%20d,di%20significativit%C3%A0%20di%20tali%20incidenze>

⁷ <https://www.mase.gov.it/pagina/linee-guida-nazionali-la-valutazione-di-incidenza-vinca-direttiva-92-43-cee-habitat-articolo>

4. În ceea ce privește sanctuarul cetaceelor, Comisia constată că acest sit nu face parte din rețeaua Natura 2000 și, prin urmare, nu face obiectul dispozițiilor Directivei privind habitatele. Petiționara susține că legislația națională privind autorizarea unităților de regazeificare ar putea limita aplicarea Directivei Seveso III⁸ la dispozițiile referitoare la incendiu. În primul rând, Directiva Seveso III nu impune existența unui permis sau a unei autorizații înainte de exploatarea unei unități Seveso. Directiva Seveso III reglementează amplasamentele în care pot fi prezente substanțe periculoase,⁹ în cantități care depășesc un anumit prag. În funcție de cantitatea de substanțe periculoase prezente, amplasamentele sunt clasificate în amplasamente de nivel inferior și amplasamente de nivel superior, acestea din urmă fiind supuse unor cerințe mai stricte. Anumite activități industriale sau pericole care fac obiectul unor alte acte legislative ce prevăd un nivel de protecție asemănător sunt excluse din domeniul de aplicare al directivei.

Pentru unitățile care manipulează cantități mari de substanțe periculoase și care fac obiectul directivei, operatorii trebuie să aplice măsuri de siguranță, luând în considerare riscurile implicate. Pentru a demonstra că au fost luate toate măsurile necesare pentru prevenirea accidentelor majore, operatorii trebuie să furnizeze informații, sub forma unui raport de securitate. Raportul de securitate trebuie să conțină posibile scenarii de accidente majore și analize de risc. Riscul unui accident major poate crește în funcție de probabilitatea producerii unor dezastre naturale (dezastre tehnologice declanșatoare de pericol natural – NaTech), inclusiv, din cauza schimbărilor climatice, riscurile crescute de inundații și secete (inundarea amplasamentului din cauza unor fenomene hidrologice ridicate; lipsa apei de răcire crește riscul de eșec al proceselor industriale esențiale). Pe baza informațiilor furnizate de petiționară, proiectul în cauză ar putea îndeplini criteriile de excludere stabilite în Directiva Seveso III, în special la articolul 2 alineatul (2) literele (c) și (d), care prevede că directiva nu se aplică *„transportului de substanțe periculoase și depozitării intermediare temporare¹⁰ direct legate de transportul respectiv pe șosele, căi ferate, căi de navigație fluvială interne, căi maritime sau aeriene, în afara amplasamentelor care intră sub incidența prezentei directive, inclusiv încărcării, descărcării și transportului la sau de la alte mijloace de transport pe docuri, pontoane sau stații de triaj”* și, de asemenea, nu se aplică *„transportului de substanțe periculoase prin conducte, inclusiv stații de pompare, în afara amplasamentelor care intră sub incidența prezentei directive”*. În orice caz, este responsabilitatea autorităților naționale competente să analizeze dacă proiectul în cauză intră sub incidența Directivei Seveso III.

5. Petiționara menționează că legislația națională exclude porturile industriale de la aplicarea Directivei Seveso III, neimpunând ca porturile să aibă un raport privind siguranța portuară și un plan de urgență portuară. Directiva Seveso III nu indică în mod clar dacă include zonele portuare. Chiar dacă legislația italiană nu prevede aplicarea sistematică a dispozițiilor Directivei Seveso III în cazul porturilor industriale, acest lucru nu împiedică autoritățile italiene să desemneze zonele portuare ca unități Seveso și să aplice obligațiile corespunzătoare, atunci când sunt îndeplinite condițiile de aplicare a directivei.

6. În ceea ce privește aspectele legate de Directiva 2014/94/UE¹¹ menționate de petiționară, este important de remarcat faptul că această directivă a fost abrogată de la 13 octombrie 2023 prin

---

⁸ Directiva 2012/18/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 iulie 2012 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, de modificare și ulterior de abrogare a Directivei 96/82/CE a Consiliului, (JO L 197, 24.7.2012, p. 1-37).

⁹ de exemplu, în timpul prelucrării sau depozitării.

¹⁰ Excluderea *„depozitării intermediare”* se referă la depozitarea intermediară necesară în lanțul de transport din afara unităților, nu la depozitarea în antrepozite sau în alte locuri special concepute și utilizate pentru depozitarea substanțelor periculoase în mod regulat.

¹¹ Directiva 2014/94/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2014 privind instalarea

Regulamentul (UE) 2023/1804 privind instalarea infrastructurii pentru combustibili alternativi¹². Domeniul de aplicare al Directivei 2014/94/UE și al Regulamentului (UE) 2023/1804 vizează infrastructura pentru combustibili alternativi dedicată realimentării sau reîncărcării vehiculelor rutiere, trenurilor, navelor și aeronavelor staționare. Prin urmare, domeniul de aplicare include, de exemplu, punctele de realimentare cu GNL din porturi pentru a furniza navelor GNL, drept combustibil de propulsie. Navele de regazeificare sau orice alte instalații de regazeificare nu intră în domeniul de aplicare al legislației și, prin urmare, dispozițiile legislației nu se aplică instalațiilor de regazeificare.

Concluzie

Din informațiile disponibile, Comisia nu a putut identifica nicio încălcare a legislației UE. În orice caz, este responsabilitatea autorităților naționale competente, inclusiv a instanțelor naționale, de a se asigura că acest proiect respectă legislația UE relevantă. Prin urmare, petiționara este invitată să sesizeze autoritățile naționale competente cu privire la această chestiune. Comisia nu intenționează să întreprindă acțiuni în urma acestei petiții.

---

infrastructurii pentru combustibili alternativi, (JO L 307, 28.10.2014, p. 1–20).

¹² Regulamentul (UE) 2023/1804 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 septembrie 2023 privind instalarea infrastructurii pentru combustibili alternativi și de abrogare a Directivei 2014/94/UE (JO L 234, 22.9.2023, p. 1).